

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžk/15/2017
Identifikačné číslo spisu: 3016200361
Dátum vydania rozhodnutia: 10.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3016200361.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Halmovej a z členov JUDr. Jany Zemkovej PhD. a Mgr. Viliama Pohančeniča v právnej veci žalobcu: J., právne zastúpený: JUDr. Jindřich Stoszek, so sídlom Černyševského 26, Bratislava, proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trenčíne, so sídlom Jilemnického 1, Trenčín, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-TN-VO2-249-005/2016 zo dňa 1. apríla 2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/113/2016-28 zo dňa 7. februára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/113/2016-28 zo dňa 7. februára 2017 z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1.

1.1 Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného KRPZ-TN-VO2-249-005/2016 zo dňa 01.04.2016, ktorý potvrdil prvostupňové rozhodnutie riaditeľa Okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne č. p.: ORPZ-TN-VO-220-002/2015 zo dňa 12.05.2015, ktorým správny orgán uložil žalobcovi povinnosť uhradiť služobnému úradu pomernú časť nákladov vynaložených služobným úradom na získanie základného policajného vzdelania vo výške 3.003,71 € z dôvodu nesplnenia stanovenej lehoty na zotrvanie v policajnom zbore.

1.2 Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že posúdenie otázky povinnosti nahradiť náklady na zvýšenie vzdelávania závisí od otázky posúdenia zákonnosti postupu žalovaného v súvislosti so skončením služobného pomeru so žalobcom v skúšobnej dobe. Túto otázku nebol správny súd, podľa jeho názoru, oprávnený riešiť v tomto konaní a bol povinný vychádzať zo skutočnosti, že žalobca

zákonnosť postupu žalovaného v súvislosti s oznámením jeho skončenia služobného pomeru zrušením v skúšobnej dobe nenamietal a ani nepreukázal, že by sa v konaní pred súdom domáhal vyslovenia nezákonnosti postupu nadriadeného, ktorý s ním skončil služobný pomer v skúšobnej dobe. Preto správny súd vychádzal z nespornej skutočnosti, že služobný pomer žalobcu skončil v skúšobnej dobe zrušením ku dňu 16.01.2014 bez uvedenia dôvodu.

1.3 Krajský súd poukázal na to, že i keď oznámenie o skončení služobného pomeru v skúšobnej dobe je bez uvedenia dôvodov, takéto skončenie služobného pomeru zákon umožňuje v § 190 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“), vždy existujú konkrétne dôvody, ktoré nadriadeného k takémuto postupu vedú, a je právom, nie povinnosťou príslušného služobného úradu, či v oznámení po skončení služobného pomeru zrušením v skúšobnej dobe tieto dôvody oznámiť, alebo nie.

1.4 Z administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že k skončeniu služobného pomeru žalobcu v skúšobnej dobe došlo z dôvodu jeho neosvedčenia sa v skúšobnej dobe, pretože jeho konanie a správanie nezodpovedalo požiadavkám na policajta v zmysle etického kódexu príslušníka policajného zboru. K uvedenému záveru nadriadený žalobcu dospel na základe skutočností, že žalobca sa počas veľmi krátkej doby pôsobenia v policajnom zbore dopustil konania, ktoré zakladá vážne podozrenie zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa. S poukazom na uvedené dospel krajský súd k záveru, že k rozviazaniu služobného pomeru žalobcu v skúšobnej dobe došlo z konkrétnych a vážnych dôvodov. Služobný orgán nezneužil svoju kompetenciu, keď rozviazal služobný pomer so žalobcom v skúšobnej dobe, postup služobného úradu bol legitímny a zákonný.

1.5 K jednotlivým námietkam žalobcu krajský súd uviedol, že medzi účastníkmi konania nie je sporné, že žalobca nesplnil podmienku uvedenú v § 142b ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z., s čím sa spája jeho povinnosť nahradiť náklady na štúdium v zmysle § 143 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. Žalobca nenamietal ani výšku náhrady za štúdium, ktorá predstavuje sumu 3.003,71 €. Žalobca namietal, že nie z jeho viny nesplnil podmienku zotrvať v policajnom zbore. Túto námietku považoval krajský súd za nedôvodnú vzhľadom k tomu, že k zrušeniu jeho služobného pomeru došlo zákonným spôsobom, nešlo o svojvôľu a zneužívanie postavenia služobného úradu. Námietka týkajúca sa diskriminácie podľa § 143 zákona č. 73/1998 Z. z. je tiež nedôvodná, pretože v prejednávanej veci sú zrejmé dôvody, ktoré viedli k rozviazaniu služobného pomeru žalobcu v skúšobnej dobe. Pokiaľ sa týka námietky žalobcu, že žalovaný určil lehotu na zaplatenie nákladov 30 dní a spôsob ukončenia služobného pomeru, jeho nepriaznivá finančná situácia nebola považovaná za prípad hodný osobitného zreteľa, správny súd i túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Žalovaný sa pokúsil dohodnúť o spôsobe úhrady nákladov za štúdium so žalobcom, k dohode podľa § 143 ods. 6 zákona č. 73/1998 Z. z. však nedošlo. Následne po vydaní rozhodnutia došlo dňa 03.09.2015 k dohode o splátkach, na základe ktorej je pohľadávka splácaná po 100,- € mesačne. Nedôvodná je tiež námietka žalobcu týkajúca sa jeho uvedenia do omylu, keď bol zo služobného pomeru prepustený v skúšobnej dobe a nebol poučený o povinnosti uhradiť náklady na štúdium, keď služobný pomer bude zrušený bez jeho zavinenia, a to práve s poukazom na dôvody ukončenia jeho služobného pomeru v skúšobnej dobe a personálny rozkaz o jeho povolaní na štúdium, v ktorom sa nachádza poučenie podľa § 142b ods. 3 a 4 a § 143 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z.

2.

2.1 Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, v ktorej navrhol, aby Najvyšší súd SR rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

2.2 V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobca uviedol, že krajský súd pochybil, keď dával do súvislosti prepustenie žalobcu zo služobného pomeru s porušením etického kódexu a trestným stíhaním jeho osoby. Z rozhodnutia správneho orgánu vyplýva, že služobný pomer žalobcu skončil v skúšobnej dobe zrušením ku dňu 16.01.2014 bez uvedenia dôvodu. Na základe tejto skutočnosti podľa názoru žalobcu krajský súd nemôže odôvodňovať rozhodnutie žalovaného nad takto vymedzený rámec a moderovať jeho ďalšie dôvody, ktoré pri zrušení služobného pomeru neboli uvádzané. Podľa názoru žalobcu nič

nebránilo tomu, aby nejaké dôvody uvedené boli, ak by to správny orgán považoval za potrebné uviesť. Keďže tak neurobil, treba vychádzať z faktu, že služobný pomer bol zrušený bez uvedenia dôvodu. Ak by správny orgán dôvody uviedol, mohol by sa voči tomu rozhodnutiu žalobca brániť, a tieto spochybňovať. Ak však došlo k zrušeniu služobného pomeru bez uvedenia dôvodov v skúšobnej dobe - správny orgán mu túto možnosť odňal. Za tejto situácie nemôže žalobcovi súd na jeho ťarchu uvádzať akékoľvek dôvody zrušenia služobného pomeru. Krajský súd tak prekročil rámec svojej rozhodovacej právomoci.

2.3 Žalobca namietal, že vzhľadom k tomu, že nemohol splniť svoje záväzky - zotrvať po určený čas v služobnom pomere pre prekážky na strane zamestnávateľa, nie je možné po ňom spravodlivo žiadať, aby nahradil náklady spojené so svojím vzdelaním, ktoré vynaložil zamestnávateľ. V tomto zmysle považoval žalobca výklad ustanovenia § 143 ods. 1, § 142b ods. 3, § 143 ods. 7 zákona č. 73/1998 Z. z. vykonaný krajským súdom za nesprávny. Táto otázka napokon súvisí aj pôvodným znením ustanovenia § 143 ods. 7 zákona č. 73/1998 Z. z., ktoré zakladalo oslobodenie policajta od vrátenia nákladov na vzdelanie v prípade zrušenia služobného pomeru. Žalobca sa domnieval, že novelizáciou tohto ustanovenia došlo k prelomeniu ústavných práv žalobcu najmä v ustanoveniach čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 2, 3 a 4, čl. 36 písm. b/ Ústavy SR. Do úvahy prichádza aj argumentácia, že zákonodarca vypustil túto okolnosť zbavujúcu povinnosti policajta nahradiť náklady, nakoľko dopad zrušenej časti právnej normy vyplýva implicitne z Ústavy SR, iných ustanovení zákona a z výkladu zákona č. 73/1998 Z. z. a nie je potrebné konkrétne ho uvádzať. Skutočnosť, že žalobca začal splácať náhradu nákladov v splátkach nič nemení na podstate veci, pretože musel nejako odvrátiť hrozbu jej vymáhania, s čím by boli spojené ďalšie výdavky.

3.

3.1 Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním doručeným krajskému súdu dňa 21.04.2017, v ktorom žiadal, aby Najvyšší súd SR kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

3.2 Žalovaný uviedol, že pred vydaním rozhodnutia prvostupňového orgánu bola žalobcovi doručená dňa 13.04.2015 výzva na predloženie návrhu o spôsobe úhrady nákladov na vzdelávanie v termíne do 30 dní od doručenia výzvy, s tým, že v prípade, ak nedôjde k dohode, môže služobný úrad uspokojiť pohľadávku na základe vykonateľného rozhodnutia. Žalobca však s návrhom o spôsobe úhrady nákladov nesúhlasil, nakoľko pred nástupom na štúdium nebol poučený, že musí náklady s tým spojené uhradiť, aj keď bude z PZ bez jeho viny prepustený, takže k dohode medzi ním a služobným úradom o spôsobe úhrady nedošlo. Pred vydaním prvostupňového rozhodnutia žalobca nemal záujem prerokovať výšku požadovanej náhrady nákladov za získanie vzdelania s nadriadeným, a teda dohodnúť sa s nadriadeným, taktiež nežiadal o splácanie dlžnej sumy, resp. jej odpustenie. Prvýkrát žalobca požiadal Krajské riaditeľstvo PZ v Trenčíne o odklad výkonu rozhodnutia žiadosťou zo dňa 15.07.2015, t. j. až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia žalovaného. Odpoveď riaditeľa Krajského riaditeľstva PZ v Trenčíne č. KRPZ-TN-VO-622-008/2015 na žiadosť žalobcu bola žalobcovi doručená dňa 31.07.2015, na základe ktorej žalobca požiadal o možnosť dlh splácať v splátkach, pričom svoju žiadosť podložil potvrdením Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín o jeho vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Na základe toho bola so žalobcom uzatvorená Dohoda o splátkach č. KRPZ-TN-VO-622-013/2015 zo dňa 03.09.2015, na základe ktorej žalobca dlžnú sumu spláca.

3.3 Žalovaný sa v konaní o odvolaní dostatočne zaoberal všetkými námietkami žalobcu a vydal rozhodnutie v súlade s ustanovením § 241 ods. 1, 2, 3 zákona č. 73/1998 Z. z., pričom v odôvodnení rozhodnutia riadne uviedol, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený oprávnený orgán pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval. Taktiež v odvolacom konaní vzal do úvahy aj požiadavku žalobcu v závere odvolania zo dňa 20.05.2015, a to, že v prípade, ak sa nestotožní s jeho argumentáciou, aby toto jeho podanie bolo považované ako žiadosť o odpustenie vyššie uvedenej povinnosti v zmysle ustanovenia § 143 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. Odvolací orgán považoval jeho podanie ako odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu, preskúmal toto rozhodnutie v rámci odvolacieho konania, zistil skutočný stav vecí, pričom

ďalšie dokazovanie nevykonali, keďže žalobca nové dôkazy nenavrhoval a ani neuviedol nové skutočnosti, a keďže nezistil dôvody na zrušenie predmetného rozhodnutia, toto rozhodnutie potvrdil, z čoho vyplýva, že nemohol rozhodnúť o odpustení povinnosti žalobcu k úhrade nákladov na získanie vzdelania. Ustanovenie zákona dáva možnosť, nie povinnosť, v prípadoch hodných osobitného zreteľa znížiť alebo odpustiť úhradu nákladov na vzdelávanie. Nadriadený rozhodol o úhrade nákladov na vzdelanie tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia, keďže vzhľadom na postoj žalobcu k veci, ktorý nemal záujem na prerokovaní výšky uvedenej náhrady, a ani nadriadenému neoznámil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zníženie, resp. odpustenie úhrady nákladov.

3.4 Žaloba žalobcu obsahuje podľa žalovaného značné množstvo subjektívnych analýz a záverov, ktoré nie sú podložené ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov. Svojvoľný výklad právnych noriem a domnienky žalobcu o nesprávnosti a diskriminačnej povahe jednotlivých ustanovení zákona nie sú relevantné pre posúdenie správnosti a zákonnosti rozhodnutia. Zákon dostatočne a zrozumiteľne určuje podmienky uplatnenia práva žalovaného k náhrade nákladov, ktoré boli vynaložené na získanie základného policajného vzdelania žalobcu, keďže získanie tohto vzdelania bolo jedným z kvalifikačných predpokladov na ustanovenie do funkcie referenta Obvodného oddelenia PZ. Žalobca nastúpil na štúdium na základe zákona, a nebol nijakým spôsobom uvedený do omylu, pretože všetky úkony boli vykonané v súlade so všeobecne záväznými právnymi a internými predpismi.

3.5 Ukončenie služobného pomeru v skúšobnej dobe nie je podmienené uvedením dôvodu, ktorý viedol k ukončeniu služobného pomeru, pričom predmetom rozhodovania žalovaného ako odvolacieho orgánu (ani prvostupňového orgánu) nebol služobný pomer žalobcu, resp. jeho spôsob ukončenia a dôvody ukončenia, ale rozhodovanie o jeho povinnosti o úhrade nákladov na vzdelávanie v zmysle ustanovení zákona. Povinnosť úhrady pomernej časti nákladov na vzdelávanie je priamo určená príslušnými ustanoveniami zákona a hodnotenie ich správnosti, či zákonnosti, nie je v právomoci žalobcu. Dôvody, ktoré viedli k ukončeniu služobného pomeru žalobcu, nie sú výsledkom svojvoľne žalovaného, ale prameňom v konaní žalobcu, pričom sú riadne rozpracované v návrhu na zrušenie služobného pomeru. Konanie a správanie žalobcu počas trvania jeho služobného pomeru príslušníka PZ nezodpovedalo požiadavkám na policajta v zmysle etického kódexu príslušníka PZ, a jeho zotrvanie v služobnom pomere by narušilo vážnosť a dôveryhodnosť Policajného zboru. Žalovaný však opäť poukázal na to, že žalovaný v odvolacom konaní nebol oprávnený preskúmať dôvody ukončenia služobného pomeru, ale preskúmať zákonnosť uloženia povinnosti žalovanému uhradiť náklady za vzdelanie, keďže žalobca sa odvolal proti rozhodnutiu, ktorým mu bola uložená povinnosť uhradiť náklady za vzdelanie.

3.6 Žalovaný záverom konštatoval, že napadnuté rozhodnutie je riadne a dostatočne odôvodnené, obsahuje odkazy na jednotlivé zákonné ustanovenia a skutočnosti, odôvodňujúce opodstatnenosť nároku žalovaného na úhradu ním vynaložených nákladov na získanie vzdelania žalobcu. Žalovaný sa dostatočne vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, uvedenými v priebehu odvolacieho konania, a v odôvodnení napadnutého rozhodnutia riadne zdôvodnil, akými úvahami sa riadil a na základe akých právnych predpisov rozhodol. Taktiež bol toho názoru, že správny súd riadne preskúmal rozhodnutie a dospel k správnejmu názoru, že žaloba nie je dôvodná, keďže k rozviazaniu služobného pomeru žalobcu došlo z konkrétnych a vážnych dôvodov, a teda postup služobného úradu bol legitímny a zákonný.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti § 440 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

4.2 Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené

záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

4.3 Podľa § 454 SSP, na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

4.4 Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že personálnym rozkazom generálneho riaditeľa sekcie personálnych a sociálnych činností a osobného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 225/2013 bol žalobca povolaný dňom 14.10.2013 do 8 mesačného pomaturitného kvalifikačného štúdia poskytujúceho základné policajné vzdelanie dennou formou v SOŠ PZ Pezinok. Žalobca ukončil štúdium dňa 23.06.2014 a získal základné policajné vzdelanie. Dňa 30.06.2014 bolo žalobcovi skončené povolenie na 8 mesačné pomaturitné kvalifikačné štúdium poskytujúce základné policajné vzdelanie dennou formou v SOŠ PZ Pezinok personálnym rozkazom generálneho riaditeľa sekcie personálnych a sociálnych činností a osobného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 138/2014. Žalobca po skončení štúdia nezotrval v služobnom pomere po určitý čas, služobný pomer mu bol zrušený v skúšobnej dobe, ku dňu 16.11.2014, podľa § 190 zákona č. 73/1998 Z. z. Rozhodnutím č. p.: CPTN-OP-2014/2443-001 zo dňa 10.12.2014 bola žalobcovi uložená povinnosť uhradiť služobnému úradu pomernú časť nákladov vynaložených služobným úradom na získanie policajného vzdelania v SOŠ PZ Pezinok vo výške 3.003,71 €. Rozhodnutím č. KRPZ-TN-VO2-1-006/2015-P zo dňa 04.03.2015 KR PZ v Trenčíne zrušilo rozhodnutie č. p.: CPTN-OP-2014/2443-001 zo dňa 10.12.2014 a vec vrátilo oprávnenému orgánu na ďalšie konanie. Rozhodnutím č. KRPZ-TN-VO2-1-006/2015-P zo dňa 04.03.2015 KRPZ v Trenčíne zrušilo rozhodnutie č. p.: CPTN-OP-2014/2443-001 zo dňa 10.12.2014 a vec vrátilo oprávnenému orgánu na ďalšie konanie. Rozhodnutím č. p.: ORPZ-TN-VO-220/002/2015 zo dňa 12.05.2015 bola žalobcovi opätovne uložená povinnosť uhradiť služobnému úradu pomernú časť nákladov vynaložených služobným úradom na získanie policajného vzdelania v SOŠ PZ Pezinok vo výške 3.003,71 €. Rozhodnutím č. KRPZ-TN-VO2-622-004/2015-P zo dňa 15.06.2015 KR PZ v Trenčíne zamietlo odvolanie žalobcu a napadnuté rozhodnutie č. p.: ORPZ-TN-VO-220/002/2015 zo dňa 12.05.2015 potvrdilo. Žalobca podal voči rozhodnutiu KR PZ v Trenčíne žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, na základe ktorej Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 11S/29/2015-41 zo dňa 02.02.2016 napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaný opätovne preskúmal skutkový stav veci, opätovne sa zaoberal námietkami žalobcu a následne rozhodnutím č. KRPZ-TN-VO2-249-005/2016 zo dňa 01.04.2016 opätovne zamietol odvolanie žalobcu a rozhodnutie č. p.: ORPZ-TN-VO-220/002/2015 zo dňa 12.05.2015 potvrdil.

5.

5.1 Podľa § 2a ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z., výkon práv a povinností vyplývajúcich zo služobného pomeru musí byť v súlade s dobrými mravmi. Nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého. Policajt nesmie byť v súvislosti s výkonom štátnej služby prenasledovaný ani inak postihovaný za to, že podá na iného policajta alebo nadriadeného sťažnosť, žalobu, návrh na začatie trestného stíhania alebo iné oznámenie o kriminalite alebo inej protispoločenskej činnosti.

5.2 Podľa § 142a ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z., služobný úrad umožní policajtovi zaradenému v prípravnej štátnej službe získať policajné vzdelanie štúdiom v policajnej škole alebo inej vzdelávacej ustanovizni ministerstva.

5.3 Podľa § 142b ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z., policajt, ktorému služobný úrad umožnil získať kvalifikáciu alebo zvýšiť si kvalifikáciu, je povinný po skončení štúdia zotrvať po určený čas v služobnom pomere v tej zložke podľa § 1 ods. 1, ktorá mu umožnila získať kvalifikáciu alebo zvýšiť si kvalifikáciu alebo uhradiť náklady spojené so zabezpečením získavania alebo zvyšovania kvalifikácie (ďalej len „náklady na vzdelávanie“) alebo ich pomernú časť. Policajt je povinný zotrvať po určený čas v služobnom pomere alebo uhradiť náklady na vzdelávanie alebo ich pomernú časť aj vtedy, ak štúdium

neskončil a nezískal alebo si nezvýšil kvalifikáciu.

5.4 Podľa § 142b ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z., čas určený na zotrvanie policajta v služobnom pomere podľa odseku 3 je pri dennej forme štúdia trojnásobkom doby trvania štúdia a pri štúdiu pri výkone štátnej služby dvojnásobkom doby trvania štúdia.

5.5 Podľa § 143 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z., policajt, ktorý nezotrval v služobnom pomere po čas ustanovený v § 142b ods. 4, je povinný uhradiť náklady na vzdelávanie alebo ich pomernú časť.

5.6 Podľa § 143 ods. 6 zákona č. 73/1998 Z. z., o spôsobe úhrady nákladov na vzdelávanie v určenej výške sa môže policajt so služobným úradom dohodnúť. Ak nedôjde k dohode, možno uspokojiť pohľadávku na základe vykonateľného rozhodnutia o povinnosti policajta uhradiť náklady na vzdelávanie mesačnými zrážkami z jeho príjmu; výška mesačnej zrážky z jeho príjmu však nesmie prekročiť hranicu sumy ustanovenej podľa osobitného predpisu.

5.7 Podľa § 143 ods. 7 zákona č. 73/1998 Z. z., povinnosť uhradiť náklady na vzdelávanie nevznikne, ak sa služobný pomer skončil prepustením z dôvodu podľa § 192 ods. 1 písm. a/ až c/ a ods. 3.

5.8 Podľa § 189 zákona č. 73/1998 Z. z., služobný pomer sa končí

- a) zrušením v skúšobnej dobe,
- b) uvoľnením,
- c) prepustením,
- d) stratou hodnosti,
- e) uplynutím dočasnej štátnej služby,
- f) úmrtím policajta,
- g) zákazom činnosti výkonu funkcie policajta,
- h) nadobudnutím právoplatnosti služobného hodnotenia so záverom, že policajt je nespôsobilý na zaradenie do stálej štátnej služby,
- i) ak policajt v prípravnej štátnej službe svojím zavinením nezískal policajné vzdelanie.

5.9 Podľa § 190 zákona č. 73/1998 Z. z., v skúšobnej dobe môže nadriadený alebo policajt zrušiť služobný pomer písomne aj bez uvedenia dôvodov. S tehotnou policajtkou, policajtkou do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacou policajtkou môže nadriadený skončiť služobný pomer v skúšobnej dobe len vo výnimočných prípadoch, ktoré nesúvisia s jej tehotenstvom alebo materstvom, a musí ho náležite odôvodniť, inak je neplatné. Služobný pomer sa končí uplynutím troch kalendárnych dní nasledujúcich po dni doručenia písomného oznámenia nadriadeného alebo policajta, vždy však najneskôr uplynutím skúšobnej doby; ustanovenia § 266 ods. 3 a 4 sa použijú primerane.

5.10 Podľa § 192 ods. 1 písm. a/ až c/ zákona č. 73/1998 Z. z., policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak

- a) pre neho v dôsledku zníženia početných stavov Policajného zboru schválených vládou nie je iné služobné zaradenie,
- b) podľa rozhodnutia lekárskej komisie stratil dlhodobu zo zdravotných dôvodov spôsobilosť vykonávať akúkoľvek funkciu v Policajnom zbore alebo spôsobilosť vykonávať doterajšiu funkciu a nemožno ho previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia,
- c) podľa posudku služobného klinického psychológa nie je duševne spôsobilý na výkon štátnej služby.

5.11 Podľa § 192 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z., policajt zaradený v prípravnej štátnej službe alebo v dočasnej štátnej službe sa prepustí zo služobného pomeru, ak sa v dôsledku organizačných zmien zrušila jeho doterajšia funkcia a nie je pre neho v štátnej službe voľná iná funkcia.

6.

6.1 Vzhľadom k tomu, že žalobca bol personálnym rozkazom povolaný na pomaturitné kvalifikačné štúdium v Strednej odbornej škole Policajného zboru v Pezinku a skončením služobného pomeru nespĺnil podmienku uvedenú v § 142b ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z., tak sa so skončením služobného pomeru v skúšobnej dobe spája aj povinnosť nahradiť náklady na štúdium v zmysle § 143 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. Keďže sú tieto dve skutočnosti prepojené, musí byť z konania žalovaného dostatočne zrejmé a preskúmateľné, že v danom prípade nedošlo k svojvôli zo strany správneho orgánu. Povinnosť žalobcu nahradiť náklady na štúdium vo výške 3.003,71 € musí proporcionálne zodpovedať povinnosti žalovaného na dostatočné odôvodnenie svojho konania. V demokratickej spoločnosti by správne orgány mali dbať na to, že ich konanie a následne rozhodnutie musí byť dostatočne transparentné, racionálne a presvedčivé. Iba tak má verejná moc morálne právo vynucovať takéto rozhodnutie a jeho adresáti ho majú morálnu povinnosť rešpektovať. Správne orgány sa majú snažiť, aby rozhodnutia neboli vynucované len z hľadiska autoritatívneho postavenia, ale najmä z hľadiska presvedčivosti odôvodnenia, aby sami adresáti poznali dôvody, ktoré správny orgán k takému rozhodnutiu viedli a na základe nich boli presvedčení o oprávnenosti a zákonnosti konania zo strany správneho orgánu. Rozhodnutie správneho orgánu má byť potom následne aj preskúmateľné súdom.

6.2 Žalovaný v konaní predložil správne súdu administratívny spis, z ktorého sú dôvody, ktoré ho viedli k predmetnému personálnemu opatreniu voči žalobcovi zrejmé. Najvyšší súd z obsahu predloženého administratívneho a súdneho spisu zistil skutkový stav z ktorého vyplýva, že príslušné obvodné oddelenie PZ začalo konanie vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ podľa § 190 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z., a to pre dôvodné podozrenie, že žalobca svojím konaním zvlášť hrubým spôsobom porušil služobnú prísahu s tým, že jeho ponechanie v služobnom pomere príslušníka PZ by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Konkrétne konanie žalobcu zakladalo vážne podozrenie pre spáchanie prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, páchaného formou spolupáchateľstva. Žalobcovi bolo uznesením vyšetrovateľa PZ pod ČVS: SKIS-307/OISS-V-2014 zo dňa 09.10.2014 vznesené obvinenie pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola Okresnou prokuratúrou Trenčín zamietnutá.

6.3 Kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že ak má služobný orgán záujem na náhrade nákladov vynaložených na vzdelanie, tak samotné dôvody skončenia nemusia byť explicitne vyjadrené v oznámení o skončení služobného pomeru v skúšobnej dobe, ale bolo by vhodné, aby vyplývali napríklad z osobného spisu konkrétnej osoby, prípadne aby bolo inak preukázané, že spočívajú na objektívnych základoch. Ak si služobný orgán neuplatňuje náhradu nákladov, uvádzanie dôvodu skončenia nie je potrebné, keďže zákon umožňuje skončiť služobný pomer v skúšobnej dobe aj bez uvedenia dôvodu. Ako už kasačný súd uviedol vyššie, z administratívneho spisu jasne vyplývajú dôvody, pre ktoré žalovaný skončil služobný pomer so žalobcom.

6.4 Kasačný súd konštatuje, že skončenie služobného pomeru objektívne nevykazovalo znaky svojvôle zo strany správneho orgánu, a to z hľadiska proporcionality a výkonu práv a povinností ako i v súlade s dobrými mravmi. Žalobca nespĺnil podmienku stanovenú v § 143 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z., žalovaný bol teda oprávnený požadovať úhradu nákladov na vzdelávanie, resp. ich pomernú časť. V prejednávanej veci správny orgán postupoval s princípom proporcionality, výkonu práv a povinností a v súlade s dobrými mravmi, skončenie služobného pomeru bolo objektívne a nevykazovalo znaky svojvôle.

6.5 Po vyhodnotení závažnosti kasačných dôvodov žalobcu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd SR v zmysle ustanovenia § 461 SSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby vyhovel kasačnej sťažnosti žalobcu, pretože konanie pred správnymi orgánmi bolo súladné so zákonom a krajský súd postupoval preto vecne správne, keď žalobu zamietol podľa ustanovenia § 190 SSP.

6.6 Vychádzajúc z uvedeného a s ohľadom na to, že vznesené kasačné námietky neboli spôsobilé na zmenu, alebo zrušenie napadnutého rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, Najvyšší súd SR ako súd

kasačný kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol podľa § 461 SSP.

7.

7.1 O náhrade trov kasačného konania najvyšší súd rozhodol podľa § 170 písm. a/ SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Žalobca v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov odvolacieho konania zo zákona neprislúcha, preto žalobcovi právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.